

Leiðarin á Bókadeildini:

Føroyingar duga væl at skriva bøkur

EDVARD JOENSEN

Tað verður bæði gott og minni gott skrivað í Føroyum. Treyðugt so. Men tað mesta, sum kemur til Bókadeild Føroya Lærarafelags, verður givið út, sigur Niels Jákup Thomsen, leiðari á Bókadeild Føroya Lærarafelags.

»Vit leggja stóran dent á at fáa so nógv sum gjørligt út,« sigur hann.

Bókadeild Føroya Lærarafelags gevur mest barn- og ungdómsbøkur út.

Tað hendir rættliga nógv á tí økinum. Og royndirnar hjá Bókadeildini eru, at lesararnir taka væl undir við teimum bókunum, givnar verða út.

»Serliga tær upprunaligu, føroysku bøkurnar eru væl dæmdar,« sigur Niels Jákup Thomsen.

Til kjakið, sum hevur tikið seg upp um føroyskar bókmentir, sigur Niels Jákup Thomsen, at sjálvandi er ikki alt líka gott, sum kemur út. Soleiðis er tað við øllum, sum gjørt verður. Men hansara royndir eru, at rættliga nógv av tí, tæy fáa, og sum skrivað verður av føroyingum, væl kann gevast út.

Tað kemur tó fyrri, at okkurt handrit verður sent aftur, og høvundurin verður biðin um at arbeiða meira við tí, ella heilt skriva av nýggjum.

Ráðgevararnir eru

Ein bókmentaráðgevi skal ikki sita og rætta skeivastavsetingar. Hann skal meta um mentunarlugu dygdina á tí, skrivað er.

Bókadeildin Føroya Lærarafelags hevur eina bókmentanevnd við fimm limum, sum fær tæy handrit, inn verða latin, til viðgerðar. Eisini hevur Bókadeildin samband við onnur fólk, sum av og á verður heitt á, tá eitthvørt skal lesast og metast um.

»Her hava vit soleiðis longu teir konsulentarnar, Carl Johan Jensen eftirlýsir,« sigur Niels Jákup Thomsen.

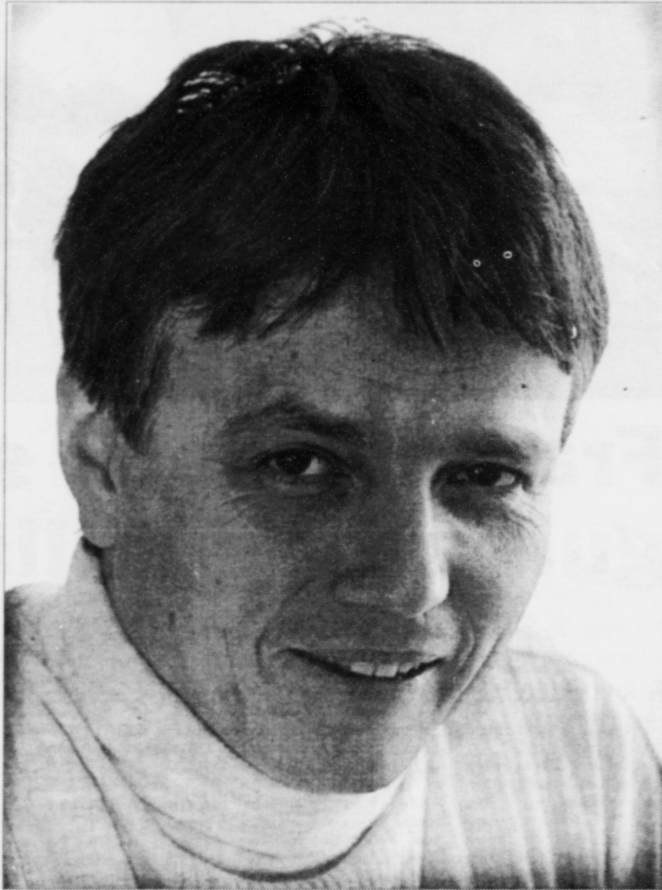
Hesir arbeiða sjálvandi serliga fyrri Bókadeildina.

Men Niels Jákup Thomsen er púra sannførdur um, at tað hevði verið ein fyrimunur, um onnur føroysk forløg eisini høvdu slíka skipan.

Til dømis kundi hann hugsað sær, at nøkur fólk arbeiddu við slíkum burturav. Og so kundu tæy ymsu forlögini saktans nýtt somu fólkini.

Men tað er ikki bara Carl Johan Jensen, sum eftirlýsir bókmentakonsulentum í Føroyum.

Niels Jákup Thomsen sig-

Fjølmiðlarnir vísa føroyskum bókmentum ov lítlan ans, sigur Niels Jákup Thomsen

Tað kemur nógv gott út á føroyskum. Eisini slíkt, sum føroyingar sjálvir hava skrivað, men tað kemur tó fyrri, at fólk fáa handrit send aftur við boðum um at betra tæy, sigur Niels Jákup Thomsen, leiðari á Bókadeild Føroya Lærarafelags

ur, at Bókadeildin hevur havt samráðingar við Rithøvundafelagið um sáttmálar í samband við útgávur.

Har hevur Rithøvundafelagið eisini havt ynski um at fáa handritini viðgjørd av bókmentakonsulentum.

»Tað vilja flestu rithøvundar hava,« sigur Niels Jákup Thomsen.

Og tað er heilt vanligt, at tað verður bæði klipt og skorið í handritum.

Tað eru bara onkrir heilt fáir rithøvundar yvirhøvur, sum hava tað soleiðis, at teir ikki vilja hava viðmerkingar, áðrenn teir geva út.

Vánalig ummæli

Men at tað stendur vánaliga til við ummælalum í Føroyum, er Niels Jákup Thomsen ivaleysur í.

Hann vísir, eins og fleiri

onnur á, at tilfeingið er so vælsignað lítið í Føroyum. Og vit renna okkum alla tíðina í tann sama trupuleikan. Tað eru somu fólkini, sum skriva, og ummæla bøkurnar hjá hvørjum øðrum.

Tað sigur seg sjálvt, at tá kunnu ummælini ikki gerast heilt objektiv. Fólk vilja - ella tora - líkasum ikki at siga sína erliga meining.

Tað er ógvuliga sjáldvan, at vit siggja eitt seríøst ummæli í Føroyum, heldur Niels Jákup Thomsen, leiðari á Bókadeild Føroya Lærarafelags.

Og tað er einki, sum er so forargiligt, sum tá tað einasta, sum hoyrist frá eini føroyskari bók, er eitt tíðindaskriv, útgevarin sjálvur sendir pressuni.

Niels Jákup Thomsen sigur, at føroyska pressan er alt ov vánalig á hesum øki-

num.

Bløðini áttu avgjørt at havt fastar avtalur við fólk at ummæla tað, sum kemur út á føroyskum.

Og teir báðir elektronisku fjølmiðlarnir eru vánaligir, heldur hann.

Útvarpið ummælir - óvist av hvørji orsök - næstan bara bøkurnar upp undir jóli. Og í Sjónvápinum er so steindeytt.

Mentunartátturin, sum fyrr var í Sjónvápinum Føroya, er heilt burturdottin, og tað er spell, heldur Niels Jákup Thomsen.

Eins og Marianna Debes Dahl vísti á í Sosialinum hósdagin, kundi Niels Jákup Thomsen hugsað sær, at tæy fólk, sum hava útbúgving innan bókmentir, átóku sær hesar uppgávur.

Tað sita til dømis magistarar í bókmentum á hægri

skúlanum. Hesir skuldu verið sjálvskrivaði til slíkar uppgávur, heldur hann.

Skúlabøkur illa fyrri

Niels Jákup Thomsen harmast ta lagnu, føroyskar skúlabøkur hava fingið.

Tað eru foreldur, sum klagað um, at børnini lesa somu bøkurnar, sum tæy sjálvi lósu í barnaskúlanum fyrri 30 árum síðani.

Til hetta sigur Niels Jákup Thomsen, at tað kemst ikki av, at tíðarhóskandi bøkur ikki eru til.

»Tað er nógv størri úrval nú, enn tað var fyrri 30 árum síðani. Men tað gongur strilti at fáa skúlarnar at keypa tær.«

Niels Jákup Thomsen heldur, at tað kann vera rættiliga freistandi hjá einum lærara, sum hevur undirvist í ein mansaldur, bara at halda seg til sama tilfarið, sum hann kennir út og inn. So er ikki neyðugt at seta seg inn í nýtt.

Men tað er ikki tað ringasta.

Stóri trupuleikin er, sigur Niels Jákup Thomsen, at skúlabøkur vera ikki prioriteraðar nógv høgt í teimum ymsku kommununum. Skúlarnir fáa rætt og slætt ikki pengar at keypa nýggjar bøkurnar fyrri. Og tí kemur tað fyrri, at børnini lesa somu søgurnar, sum foreldrin lósu fyrri 30 árum síðani.

Her hjálpir bara upplýsing, sigur Niels Jákup Thomsen og vísir á, at tað eru tæy, sum avgera, hvat brúkast skal í skúlanum, sum skulu upplýstast.

Til dømis við at hava tiltek, har fólk fáa at vita, hvat er á marknaðinum.

Ti tað er eingin ivi um, at tær bøkurnar, sum verða givnar út í Føroyum, verða væl móttiknar av teimum ungu.

Og serliga tær upprunaligu, føroysku.

Nils Jákup Thomsen upplýsir, at ein nýggj føroysk ungdómsbók er á veg.

Talan er um ein nýggjan rithøvund, sum ikki hevur givið út fyrr. So tað verður rættiliga spennandi, heldur hann.

Niels Jákup Thomsen, leiðari á Bókadeild Føroya Lærarafelags, leggur dent á, at vilja vit føroyskum bókmentum væl, eiga vit at tosa um tær. Tað allar ringasta, vit gera, er at tæy tær burtur. Og tað er júst tað, sum mangan er hent.

Tað koma fráfríkar bøkurnar út, men tú hoyrir hvørki orð ella eitt frá teimum í pressuni. Og tað er dreypandi. Fólk missa hugin at gera nakað, tá soleiðis er.

Aftur í 60'ini

við

Norrönu til Bergens

farið verður 18. august
komið verður aftur 20. august

Luttakandi orkestrur verða:

Moon Shot•
Rúnar•
Twilight•

350,-

Úr einans... fyrri hvønn

Ring og boyr melra!
J. Broncksgata 37

Tlf. 15900

